

1. Identyfikacja preparatu / przedsiębiorstwaNazwa handlowa**Koncentrat ERGOLID A**Zastosowanie

Koncentrat Ergolid A po rozcieńczeniu wodą stosowany jest do napełniania instalacji chłodniczych, klimatyzacyjnych, grzewczych i solarnych

Identyfikacja producenta

Boryszew ERG S. A.

ul. 15 Sierpnia 106; 96-500 SOCHACZEW

tel. 46 863 02 01

fax.46 863 00 96

www.boryszewerg.com.plOsoba odpowiedzialnacert-reach@boryszewerg.com.plTelefon alarmowy

46 863 02 01 w. 222 pn.-pt. w godz. (7.00-17.00) lub 112, 999

2. Identyfikacja zagrożeń:Produkt został zaklasyfikowany metodą obliczeniową jako preparat niebezpieczny**X_n**- Preparat szkodliwy z przypisanymi określeniami rodzaju zagrożenia**R 22** - Działa szkodliwie po połknięciu

Opakowania jednostkowe wymagają znakowania ostrzegawczego - patrz pkt 15.

Inne zagrożenia

Reaguje wybuchowo z silnymi utleniaczami.

3. Skład/ Informacje o składnikach:Składniki niebezpieczne:

Nazwa substancji	Zakres stężeń [%]	Numer CAS	Numer WE	Symbole niebezpieczeństwa
Etano-1,2-diol; glikol monoetylenowy	92,4	107-21-1	203-473-3	X _n ; R 22
Pentahydrat tetraboranu disodu Pentahydrat boraksu	< 3,5	1330-43-4	215-540-4	T; Rep. Kat.2 R 60-61

4. Pierwsza pomoc:Objawy zatrucia:

Glikol etylenowy ma działanie narkotyczne. Powoduje uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego. Pierwsze objawy podobne są do upojenia alkoholowego. Bóle i zawroty głowy, uczucie upojenia, senność objawy podrażnienia przewodu pokarmowego, wymioty i biegunka. W ciężkich przypadkach - utrata przytomności, brak reakcji źrenic na światło, przyspieszenie oddechu i tętna. Zawsze występuje kwasica metaboliczna.

Uwagi ogólne:

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek dolegliwości wezwać niezwłocznie lekarza lub przetransportować poszkodowanego do szpitala. Pokazać lekarzowi opakowanie lub etykietę

Wdychanie

Wynieść/wyprowadzić poszkodowanego ze strefy narażenia. Ułożyć w pozycji półsiedzącej. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podać tlen, zapewnić spokój i odpoczynek. W razie utrzymujących się dolegliwości ze strony układu oddechowego zapewnić pomoc medyczną.

Skóra

Zdjąć skażoną odzież. Umyć skórę dużą ilością wody z mydłem. W przypadku utrzymywania się objawów podrażnienia zwrócić się o pomoc medyczną.

Oczy

Upewnić się czy poszkodowany nie nosi szkielek kontaktowych. Natychmiast płukać oczy, przytrzymując odchyłone powieki, dużą ilością czystej bieżącej wody. Płukać przez co najmniej 15 minut. W razie utrzymywania się dolegliwości (podrażnienia) zwrócić się o pomoc do lekarza okulisty.

Połknięcie

Pod nadzorem sprowokować wymioty. Podać do wypicia alkohol etylowy (100 g wódki). Zwrócić się o pomoc medyczną płynów.

5. Postępowanie w przypadku pożaru:

Zalecane środki gaśnicze:

CO₂, proszki gaśnicze, piany gaśnicze, mgła wodna.

Nieodpowiednie środki gaśnicze:

Zwarte strumienie wody podawane na powierzchnię cieczy.

Szczególne zagrożenie ze strony produktów spalania i wydzielających się gazów:

W trakcie pożaru mogą wydzielać się produkty rozkładu glikolu (aldehid octowy).

Specjalne wyposażenie ochronne strażaków:

Nosić izolacyjne aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza i kombinezony ochronne.

Inne uwagi:

Usunąć ze strefy pożaru wszystkie osoby postronne. Pojemniki zagrożone pożarem chłodzić rozpyloną wodą i w miarę możliwości ewakuować je z zagrożonego rejonu. Nie dopuszczać do przedostawania się skażonej wody i innych środków gaśniczych do systemu kanalizacyjnego.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska:

Indywidualne środki ostrożności:

Zapewnić odpowiednią wentylację. Nosić osobiste środki ochrony.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Powstrzymać wyciek. Usunąć wszystkie źródła zapłonu. Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do kanalizacji (zabezpieczyć studzienki kanalizacyjne), wód powierzchniowych i wód gruntowych. W przypadku uwolnienia dużych ilości produktu lub skażenia środowiska powiadomić odpowiednie władze i służby ratownictwa chemicznego.

Metody oczyszczania/usuwania:

Duże ilości uwolnionego produktu obwałować i przepompować do oznakowanych pojemników. Niewielkie ilości przesypać niepalnym materiałem pochłaniającym i zebrać do oznakowanego, szczelnie zamykanego pojemnika na odpady. Miejsce wycieku spłukać wodą. Uszkodzone opakowania umieścić w pojemniku na odpady. Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w punkcie 13.

7. Obchodzenie się z substancją i magazynowanie:

Postępowanie z preparatem

Przestrzegać zasad i przepisów BHP dotyczących pracy z chemikaliami. Stosować w odpowiednio wentylowanym miejscu. Nosić odpowiednią odzież ochronną. Podczas stosowania nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu. Unikać kontaktu z ogniem i źródłami zapłonu.

Magazynowanie

Przechowywać w szczelnie zamkniętych, odpowiednio oznakowanych pojemnikach polietylenowych. Przechowywać w miejscu odpowiednio wentylowanym. W miejscu magazynowania produktu wprowadzić zakaz palenia tytoniu, używania otwartego ognia i spożywania posiłków. Rozlany produkt stwarza niebezpieczeństwo poślizgu.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej:

Dodatkowe zalecenia w zakresie środków inżynierskich

Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną lub wyciąg miejscowy pomieszczeń magazynowych i stanowisk pracy. Inne wymagania – patrz pkt 7.

Parametry kontroli narażenia:

Wartości dopuszczalnych stężeń produktu w środowisku pracy: Glikol etylenowy
NDS = 15 mg/m³; NDSCh = 50 mg/m³; NDSP – nie określono; DSB- nie określono

Rozwiązania techniczne:

Wentylacja na stanowiskach pracy i w magazynach.

Środki ochrony indywidualnej:

Myć ręce przed każdą przerwą i po zakończeniu pracy. Trzymać z dala od żywności, napojów i pasz. Odzież zanieczyszczoną produktem natychmiast zdjąć. W trakcie stosowania nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu

Ochrona rąk:

Nosić odpowiednie rękawice ochronne z tworzywa nitylowego, kauczuku naturalnego, polichlorku winylu, powlekane (znak CE), przydatność-5 godzin. Zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne.

Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu.

Wyboru materiału należy dokonać przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji. Ponadto wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się w zależności od producenta. Od producenta rękawic należy uzyskać informacje na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.

Ochrona oczu:

W warunkach narażenia na pary lub aerozole produktu nosić okulary ochronne.

Ochrona skóry:

Nosić odpowiednią (zalecaną przez producenta) odzież ochronną i buty.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne:

Postać	Ciecz jednorodna, przezroczysta bez osadów
Barwa	niebieska
pH	7,5 - 9,5
Temperatura wrzenia (°C)	108 po rozcieńczeniu z wodą destylowaną 1:1
Temperatura krzepnięcia (°C)	-35 po rozcieńczeniu z wodą destylowaną 1:1)
Gęstość g/cm ³ min.	Min. 1,120 g/cm ³ (w 20°C)
Rozpuszczalność w wodzie	całkowita
Inne rozpuszczalniki	alkohole alifatyczne, aldehydy, ketony, kwas octowy, pirydyna
Prężność par (20°C)	0,01 kPa
Temperatura zapłonu (°C)*	115 (tygiel otwarty)
Granice wybuchowości *	Dolna 3,2% Górna 53%
Temperatura samozapłonu (°C)*	> 400
Temperatura rozkładu (°C)*	Ok. 500-600
*dane dla glikolu etylenowego	

10. Stabilność i reaktywność:Stabilność

Produkt jest stabilny w zalecanych warunkach stosowania i magazynowania

Materiały, których należy unikać

Silne utleniacze.

Warunki, których należy unikać

Kontakt z otwartym ogniem i źródłami zapłonu, wilgoć.

11. Informacje toksykologiczne:Toksyczność ostra

LD₅₀ (drogą pokarmową, szczury) > 2000 mg/kg

LD₅₀ (na skórę, króliki) > 20 000 mg/kg

Zagrożenia dla zdrowiaWdychanie

Niewielkie ryzyko zatrucia ze względu na małą lotność produktu

Skóra

Może spowodować zaczerwienienie i podrażnienie skóry.

Oczy

Może działać drażniąco na oczy

Doustnie

Może wystąpić biegunka, kwasica metaboliczna.

12. Informacje ekologiczne:

Toksyczność dla środowiska

Skorupiaki *Dafnia magna*: EC₅₀ > 1000 mg/l (glikol)

Ryby *Salmo gaidneri*: LC₅₀/96 godz. = 18500 mg/l (glikol)

Biodegradacja:

Produkt jest podatny na biodegradację.

Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do wód gruntowych, wód powierzchniowych i kanalizacji.

13. Postępowanie z odpadami:

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczania wód powierzchniowych i gruntowych. Nie spalać zużytych opakowań

Klasyfikacja odpadów

16 01 14* - Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje
Odpady produktu zebrać do zagospodarowania (recyklingu) lub spalać w odpowiednich instalacjach

Postępowanie z opakowaniami:

Zaleca się stosowanie opakowań wielokrotnego użytku. Zużyte opakowania przekazać firmom zajmującym się recyklingiem odpadów opakowaniowych

14. Informacje o transporcie:

Transport lądowy ADR/ADNR/RID, Transport lotniczy i morski IATA, MDG

Nieklasyfikowany.

Nie jest towarem niebezpiecznym.

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych:

Znakowanie powinno zawierać:

- nazwę substancji zawartą w preparacie określoną zgodnie z wykazem substancji niebezpiecznych,
- nazwę, adres i numer telefonu producenta preparatu,
- piktogram koloru czarnego na żółto-pomarańczowym tle z napisem ostrzegawczym
- ilość (masę lub objętość) preparatu w opakowaniu
- wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie

Xn

Znaczenie zwrotów:

R 22 „Działa szkodliwie po połknięciu”

S 2 „Chronić przed dziećmi”

S 29 „Nie wprowadzać do kanalizacji”

S 36/37 „Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne”

S 46 „W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę”

Produkt szkodliwy

Zawiera glikol monoetylenowy

Przepisy prawne:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów WE 1907/2006 (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające Dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające Rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i

Koncentrat ERGOLID A

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również Dyrektywę Rady 76/769/EWG i Dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.

Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 z dnia 16.12.2008 r. (GHS) w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11.01.2001r. (Dz.U.11 poz.84; z późniejszymi zmianami).

Ustawa o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 9.01.2009 r. (Dz.U. nr 20 poz. 106),

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U. Nr215, poz. 1588);

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych; ze zmianą z dnia 4.09.2007r (Dz. U. Nr 174, poz. 1222);

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 43 poz.353)

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (DZ. U. Nr 53, poz. 439).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ze zmianą z dnia 1.10.2005r (Dz.U. 212 poz.1769) i zmianą z dnia 30.09.2007 (Dz.U 161 poz.1142);

DYREKTYWY KOMISJI: 2000/39/WE z dnia 8.06.2000r. i 2006/15/WE z dnia 7.02.2006r. ustanawiające pierwszy i drugi wykaz wskaźnikowych wartości dopuszczalnych ryzyka zawodowego.

Ustawą z dnia 27.04.2001r. o odpadach, (Dz.U.62 poz.628) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz.1206).

Ustawa z dnia 11.05.2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz.U. 2001 nr 63 poz. 638; z późniejszymi zmianami).

Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 667).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 11 poz. 86) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21.12.2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej. (Dz. U. Nr 259 poz. 2173);

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 05 lipca 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. 2004 Nr 168, poz.1762).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych(Dz.U. z dnia 24 września 2007r. Nr 174 poz. 1222).

16. Inne informacje:

Treść zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia dotyczących składników preparatu z pkt.3:

R 22 - Działa szkodliwie po połknięciu

R 60 - Może upośledzać płodność

R 61- Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki

Źródła danych na podstawie których opracowano niniejszą kartę:

Baza danych Uniwersytetu Akron, ESIS, N- Class Baza danych w sprawie klasyfikacji zagrożeń środowiskowych,

Informacje dotyczące zagrożeń, wyposażenia zapewniającego właściwą ochronę i postępowania w przypadku pożaru,

Normy CEN odnośnie środków ochrony indywidualnej, karty charakterystyki dla glikolu etylenowego dostarczonej przez producenta, oraz obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w niniejszej karcie charakterystyki.

Niniejsza Karta Charakterystyki nie jest podstawą zobowiązującą do jakiegokolwiek odpowiedzialności producenta za szkody spowodowane stosowaniem lub magazynowaniem produktu niezgodnie z zaleceniami lub wykorzystywaniem produktu do innych celów.

Szczegółowe informacje tel. 046 863 02 01 w. 255, 261

Aktualizacja danych dotyczy wszystkich punktów niniejszej karty charakterystyki.

